

ЗА ФОЛКЛОРНАТА ИСТОРИЯ НА СЛИВЕНСКО

Владимир Демирев

От предложеното заглавие е видно, че ще става дума за история, но с конкретен контекст. Определящо в него е възпроизвеждането на историческа информация, но във и чрез средствата на фолклора.¹ Разказването на историята, осмислена чрез местния дискурс на фолклорното знание, в което решаващо, освен съхранената информация, е и отношението към случилото се. А това означава и определена степен на съпричастност, граничеща с директно или индиректно (съ)участие. Пределната яснота на термина **ФОЛКЛОРНА ИСТОРИЯ**² обезпечава осмислянето на историята (общоетническа, селищна, родова) с вариант (не отражение) във фолклора. Предвид спецификата му на художествена система се поражда въпросът относно функцията на този фолклорен вариант като носител на историческа информация, както и степента му на участие във възпроизвеждане на тази информация. Може би е приемливо обяснението, че става дума за историята на етноса, съхранена чрез фолклорната култура.³ Но е ясно, че когато става дума за история, задължително трябва да се разисква в съответствие с утвърденото в науката схващане за история, но и за конкретиката на историческия процес в динамично взаимодействие между локално и общоетническо с оглед оценъчните смисли в и на историческата информация.⁴ Иде реч за онзи своеобразен критерий на фолклорното мислене, определящ степента на значимост на конкретния факт, личност, събитие, за да намери място в летописа на фолклорната история. Понякога, от гледна точка на класическия исторически аспект на оценък, някои прояви на този критерий изглеждат странни с присъщата им тенденция към идеализиране чрез преувеличаване на тази значимост. Явление, чиято база са нравствените принципи на колектива, в който историческото като категория се осмисля само и единствено съобразно потребностите на този колектив-рода, селището или етноса⁵ в конкретната историческа ситуация и локалните ѝ варианти. Но въпреки този принцип, и може би именно поради него, във фолклорната история не са подминати и незначителни на пръв поглед детайли или пък такива факти, за които може да изглежда, че не "обслужват" тези потребности в позитивен план, но и те имат